

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän maksutasoselvitys 2025

2.10.2025

Sisällysluettelo

1	Yhteenveto	3
2	Palkkasumman kehitys vuodesta 1988 lähtien.....	5
3	Rakenteellisten tekijöiden vaikutus palkkasummaan	7
3.1	Palkkasumman kehitykseen vaikuttavat muutokset.....	7
3.2	Palveluiden tarve ja henkilöstön saatavuus	8
3.3	Kevan jäsenyhteisökenttä	9
4	Sijoitustoiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen	11
5	Maksutason tarkastelu ja kehitysnäkymät	13
6	Maksukomponentit.....	20

1 Yhteenveto

Kevan valtuutetut päättävät vuosittain Kevan jäsenyhteisöjen maksuista Kevan hallituksen esityksestä. Maksutasoselvitys on tarkoitettu tukemaan Kevan hallituksen ja valtuutettujen maksutasoa koskevaa päätöksentekoa. Samalla raportoidaan maksutason ja sen kannalta keskeisten tekijöiden toteutuneesta ja ennakoidusta kehityksestä sekä toimintaympäristön muutoksista. Nämä seikat on syytä ottaa huomioon maksutasosta päätettäessä.

Maksutason kannalta keskeisiä seurattavia ja varautumista vaativia seikkoja ovat erityisesti Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän palkkasumman kehitykseen vaikuttavat muutokset sekä niiden taustalla vaikuttava kunta- ja hyvinvointialuetalouden tila. Myös muutokset eläkemenon kehityksessä sekä eläkevastuurahaston määrä ja laskelmissa käytetty sijoitus- tuotto-oletus vaikuttavat tarvittavaan maksutasoon.

Rahoituksellinen kokonaistilanne ja toimintaympäristö

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoituksellinen kokonaistilanne on tämän hetken tiedoilla ja oletuksilla edelleen vakaa. Rahasto on palautunut vuoden 2025 alkupuolen pudotuksestaan ja ylittää tällä hetkellä viimevuotisen ennusteen. Palkkasumman kasvu on jäänyt selvästi odotuksista, mutta reaalikasvua tukee inflaation hidastuminen ja ansioiden kasvu.

Kestävä maksutaso on nyt 26,4, kun se syksyllä 2024 laaditussa maksutasoselvityksessä oli 26,1 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummasta. Tämä mahdollistaa maksutason maltillisen laskun vuodelle 2026 vuoden 2025 tasosta, joka on 26,75 prosenttia.

Sijoitustoiminnan riskitason nosto tukee nykytason tuntumassa olevan maksutason säilymistä pitkällä aikavälillä. Toisaalta rahaston arvon voimakkaat vaihtelut muuttavat nopeasti myös käsitystä kestävästä maksutasosta. Lisäksi palkkasumman kehitykseen liittyy poikkeuksellisen paljon epävarmuutta johtuen julkisen talouden alijäämästä ja sen supistamiseen tähtäävien sopeutustoimien toteutumisesta. Myös Kevan jäsenyhteisöinä toimivien osakeyhtiöiden palkkasumman kasvu on hidastunut merkittävästi, ja valmistelussa olevat sidosyksikköhankintojen sääntelyn muutokset voivat voimistaa tätä kehitystä tulevaisuudessa.

Lyhyellä aikavälillä vakuutettujen määrä säilynee vakaana tai jopa hieman kasvaa palvelutarpeen mukana ja muiden rakenteellisten tekijöiden tuella. Samalla kuitenkin kuntien ja etenkin hyvinvointialueiden toimintaan kohdistuu sopeutuspainetta, joka voi heijastua henkilöstön määrään sitä supistavasti. Riski vakuutettujen määrän laskuun on olemassa. Lisäksi on tunnistettu, että rakenteelliset muutokset ja mahdolliset lainsäädäntöön tulevat muutokset voivat vaikuttaa merkittävästikin vakuutettujen määrään pidemmällä aikavälillä.

Suomen väestön ikääntyminen sitoo henkilöstöä sote-sektorille jatkossakin, vaikka ammattitaitoisen henkilöstön rajallinen saatavuus ohjaa palveluntuottajia hyödyntämään enemmän teknologisia vaihtoehtoja. Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän erityispiirteeksi on tunnistettu huomattava toimialakeskittyminen julkiseen terveydenhuoltoon. Tähän toimialaan liittyvällä kehityksellä on huomattava vaikutus Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoituspohjaan. Eläkevastuurahaston tehtävänä on turvata maksutason vakaus ja ennustettavuus sekä eläkejärjestelmän maksuvalmius myös rahoituspohjaan kohdistuvien riskien toteutuessa.

Vuoden 2026 maksut

Kevan on lain perusteella hoidettava rahoitukseen liittyvää tehtäväänsä eläke-edut turvaavalla tavalla. Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoituksen lähtökohtana on vakaa, eläke-edut turvaava, kilpailukykyinen ja ylisukupolvisuuden huomioon ottava maksutaso. Kevan hallitus on 15.6.2022 päättänyt rahoitus- ja maksuperiaatteet, jotka ohjaavat Kevan toimiston valmistelua. Kokonaismaksutasoa muutetaan tuoreen maksutasoselvityksen mukaista uutta kestävää maksutasoa kohti ottamalla maksunmuutostarpeesta huomioon 20–30 prosenttia. Hallitus voi omassa esityksessään poiketa toimiston valmistelemasta maksutasosta.

Ero vuoden 2025 maksutason (26,75) ja tässä selvityksessä saadun kestävän maksutason (26,4) välillä on 0,35 prosenttiyksikköä. Periaatteiden ohjaamana valmistelussa on lähdetty 0,1 prosenttiyksikön maksutason laskusta vuodelle 2026, jolloin tavoiteltavaksi kokonaismaksutasoksi muodostuisi 26,65 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummasta. Eroa tämän hetken tiedoilla arvioituun kestäväan maksutasoon 26,4 jäisi 0,25 prosenttiyksikköä.

Kevan eläkemaksurakenteessa keskimääräinen palkkaperusteinen eläkemaksu vastaa keskimääräistä TyEL-maksua. Tässä vaiheessa Eläketurvakeskuksen arvio keskimääräisestä TyEL-maksusta vuonna 2026 on 24,4 prosenttia palkoista.

TyEL-maksun ylittävä osa tavoiteltavasta kokonaismaksusta peritään taseusmaksulla kunnilta ja hyvinvointialueilta. Kokonaismaksutasolla 26,65 taseusmaksun kokonaismäärä olisi 566 milj. euroa, joka olisi 11 milj. euroa matalampi kuin vuonna 2025.

Tässä maksutasoselvityksessä esille tulleet näkökohdat ja johtopäätökset on otettu huomioon Kevan vuosia 2026–2028 koskevaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa sekä vuotta 2026 koskevaa budjettia laadittaessa.

Maksutasoselvitys toimitetaan Kevan hallituksen ja valtuutettujen käsitteilyn jälkeen myös Finanssivalvonnalle.

2 Palkkasumman kehitys vuodesta 1988 lähtien

Eläkemaksun tasoon vaikuttavista tekijöistä keskeisin on luonnollisesti Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumma. Vuodesta 1988 lähtien palkkasumma ja maksuprosentti ovat kehittyneet jäljempänä olevan taulukon mukaisesti (taulukko 1).

Taulukko 1: Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumman kehitys (milj. euroa), kasvuprosentti ja maksukertymän osuus palkkasummasta tarkastelujaksolla 1988–2024 ja 2025 arvio*

<i>Vuosi</i>	<i>Palkkasumma milj. euroa</i>	<i>Muutos (%)</i>	<i>Inflaatio (%)</i>	<i>Maksukertymä, (% palkkasum- masta)</i>
1988	5 352	9,8	5,1	12,50
1989	5 949	11,2	6,6	14,40
1990	6 611	11,1	6,1	18,00
1991	7 198	8,9	4,1	18,54
1992	7 132	-0,9	2,6	19,15
1993	6 661	-6,6	2,2	20,23
1994	6 613	-0,7	1,1	22,01
1995	7 086	7,1	1,0	24,13
1996	7 625	7,6	0,6	24,81
1997	7 935	4,1	1,2	25,19
1998	8 121	2,3	1,4	25,89
1999	8 357	2,9	1,2	26,15
2000	8 739	4,6	3,4	26,36
2001	9 277	6,2	2,6	26,68
2002	9 799	5,6	1,6	26,92
2003	10 283	4,9	0,9	27,33
2004	10 818	5,2	0,2	27,67
2005	11 390	5,3	0,9	28,11
2006	11 846	4,0	1,6	28,31
2007	12 559	6,0	2,5	28,44
2008	13 469	7,2	4,1	28,12
2009	14 110	4,8	0,0	28,22
2010	14 733	4,4	1,2	28,42
2011	15 376	4,4	3,4	28,65
2012	16 121	4,8	2,8	29,12
2013	16 528	2,5	1,5	29,58
2014	16 670	0,9	1,0	29,82
2015	16 820	0,9	-0,2	29,81
2016	16 888	1,3	0,4	29,40
2017	16 844	-0,3	0,7	28,46
2018	17 410	3,4	1,1	28,26
2019	18 126	4,1	1,0	28,29
2020	18 487	2,0	0,3	28,41
2021	19 462	5,3	2,2	28,18
2022	20 345	4,5	7,1	27,90
2023	21 809	7,2	6,2	27,35
2024	22 890	5,0	1,6	27,16
2025*	24 000	4,8	0,4	26,80
<i>Keskiarvo 2024 asti</i>		4,3	2,2	

Vuosi 1988 on valittu tarkastelun alkupisteeksi, koska samana vuonna alkoi rahastointi Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmässä. Palkkasumman keskimääräinen kasvu vuotta kohti on tarkastelujaksolla ollut 4,3 prosenttia. Vastaavana aikana keskimääräinen inflaatio on ollut 2,2 prosenttia vuodessa, ja reaalin palkkasumman kasvu on ollut 2,0 prosenttia vuodessa.

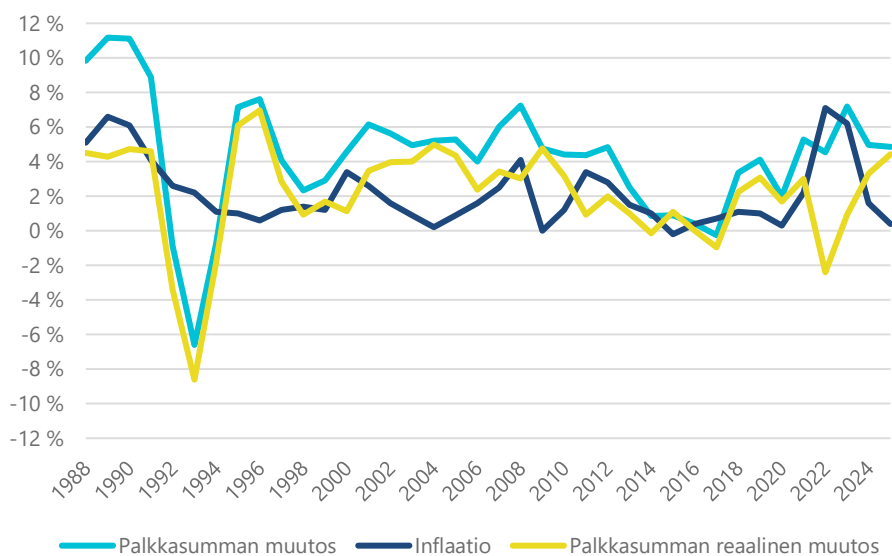
Viimeisten viiden vuoden aikana palkkasumman kasvuvauhti on ollut reaalisesti 1,3 prosenttia, eli selvästi hitaampaa, kuin koko tarkastelujaksolla vuodesta 1988 alkaen. Vuonna 2024 nimellinen palkkasumma kasvoi 5,0 prosenttia, mutta reaalin palkkasumma kasvoi vain 3,3 prosenttia inflaation ollessa 1,6 prosenttia.

Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumman kasvu on vuonna 2025 jatkunut budjetoitua selvästi hitaampana. Palkkasumman arvioidaan kasvavan vuonna 2025 noin 4,8 prosenttia ja olevan noin 24,0 mrd. euroa. Palkkasumman kehitykseen vaikuttavat jatkossakin ansiotason ja työntekijämäärän kehitys.

Kunta- ja hyvinvointialuesektorin palkoista sovittiin keväällä 2025, ja nykyiset työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa helmikuun loppuun 2028. Tiedossa olevat palkankorotukset huomioiden ansiotasoindeksi nousee valtiovarainministeriön arvion (syyskuu 2025) mukaan vuonna 2026 kunnissa 3,6 % ja hyvinvointialueilla 4,8 % ja vuonna 2027 kunnissa 4,3 % ja hyvinvointialueilla 4,1 %.

Kevan arvion mukaan palkkasumma jäsenyhteisöissä kasvaa 4,75 % vuonna 2026, 4,25 % vuonna 2027 ja 4,25 % vuonna 2028. Vuoden 2026 palkkasummaksi arvioidaan 25,1 mrd.

Kuvio 1: Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumman muutos, inflaatio ja reaalin muutos 1988–2024 ja 2025 arvio

3 Rakenteellisten tekijöiden vaikutus palkkasummaan

Palkkasopimusten ja muun jatkuvan kehityksen ohella Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kehitykseen vaikuttavat rakenteelliset tekijät, jotka voivat johtua kuntiin ja hyvinvointialueisiin kohdistuvista muutoksista tai aikaisempien muutosten vaikutusten vähittäisestä voimistumisesta.

Alla on esitetty palkkasummaan ja eläkemenoon kohdistuvia rakenteellisia muutoksia, joita on havaittu toimintaympäristön analyysissä. Rakenteellisten muutosten tiedostaminen on keskeistä arvioitaessa tämän selvityksen laskelman tuloksia ja oletuksia, joihin ne perustuvat.

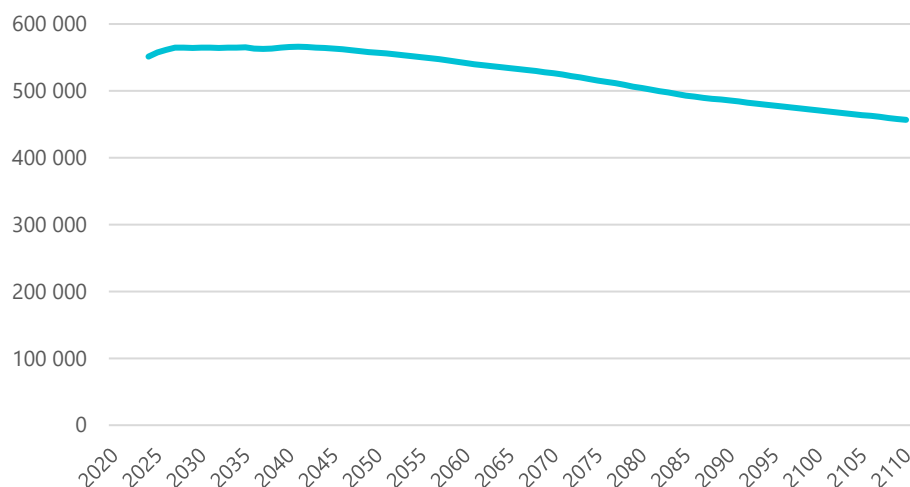
Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän erityispiirteeksi on tunnistettu huomattava toimialakeskittymä julkiseen terveydenhuoltoon. Hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät ja näiden määräysvallassa olevat yhteisöt kattavat yli puolet järjestelmän palkkasummasta. Tähän toimialaan liittyvällä kehityksellä on huomattava vaikutus Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoitus pohjaan.

Tämän ohella Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmään vaikuttaa myös muita rakenteellisia muutoksia, jotka erilaisten kehityskulkujen kautta vaikuttanevat palkkasumman kehitykseen. Nämä on kokonaisarviossa otettava huomioon.

3.1 Palkkasumman kehitykseen vaikuttavat muutokset

Kevan maksutulosta 91 prosenttia kertyy palkkasummaan suhteutettuna, jolloin kaikki palkkasumman reaalista kasvua pienentävät tekijät heikentävät järjestelmän maksupohjaa. Tässä selvityksessä oletuksena on sovellettu mekaanista, Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelmat huomioivaa, henkilöpiirikehitystä (kuvio 2). Oletuksen mukaan vakuutettujen määrä kääntyy merkittävämmiin laskuun vasta 2040-luvulla. Oletusta arvioitaessa on huomattava, että esimerkiksi osakeyhtiöissä vakuutettujen määrä on jo kääntynyt laskuun.

Kuvio 2: Laskelman vakuutettujen määrää koskeva arvio

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän vakuutettujen määrän kehitys voi poiketa peruslaskelman oletuksista. Rakenteelliset tekijät voivat merkittävästi vaikuttaa vaadittavaan maksutasoon, jos ne vähentävät vakuutettujen määrää. Nämä tekijät voidaan jakaa kolmeen pääluokkaan:

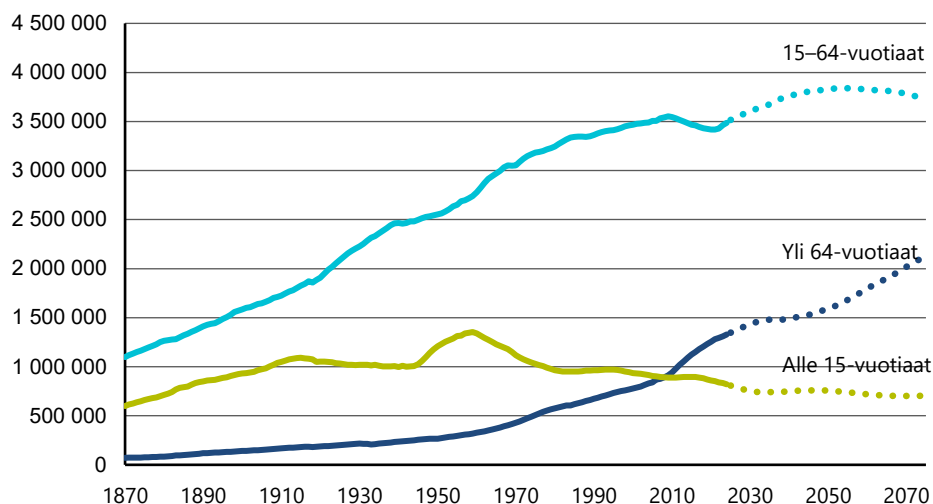
- 1) paikallisesti tuotettavien yhteiskuntapalveluiden tarve, joiden kehitystä ohjaa erityisesti demografinen muutos, mutta myös yhteiskunnalliset ja teknologiset muutokset, kuten digitalisaatio, robotisaatio ja tekoälyn hyödyntäminen;
- 2) kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävät, jolloin tarkastelussa on vastuunjako valtion, kuntien, hyvinvointialueiden, yritysten ja järjestöjen kesken; ja
- 3) kuntien ja hyvinvointialueiden palvelustrategiat, eli tuottaako kunta tai hyvinvointialue palvelunsa omatuotantona vai ostopalveluna.

Lisäksi vakuutettujen määrän kehitystä voi rajoittaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. Myös julkisen talouden vaikea tilanne voi vaikuttaa palkkasummaan sitä supistavasti.

3.2 Palveluiden tarve ja henkilöstön saatavuus

Jo pitkään on ollut nähtävissä, että, Suomen väestö ikääntyy ja tarvitsee sairaanhoidon ja vanhustenhoidon palveluita aikaisempaa enemmän (kuvio 3). THL:n arvion mukaan sosiaali- ja terveyspalvelujen tarve kasvaa lähivuosina noin prosentin vuodessa. Palvelutarpeen kasvu nostaa hyvinvointialueiden yleiskatteista rahoitusta.

Jos sairaanhoidon ja vanhustenhoidon palveluita tuottavat henkilöt vakuutetaan jatkossakin pääsääntöisesti Kevassa, ikäänymiskehitys voisi johtaa Kevassa vakuutetun henkilöpiirin kasvuun. Merkittävä kasvu parantaisi tuntuvasti eläkejärjestelmän pitkän aikavälin rahoituspohjaa ja mahdollistaisi jopa maksutason alentamisen.

Kuvio 3: Väestö 1870-2024 ja väestöennuste 2025-2070. Lukujen lähde: Tilastokeskus¹

Työikäisen väestön määrä voi tuoda rajoitteen työvoiman saatavuudelle. Tilastokeskuksen 24.10.2024 julkaiseman väestöennusteen mukaan työikäisten osuus väestöstä on tällä hetkellä 62 prosenttia ja säilyisi nykyisellä nettomaahanmuutolla samalla tasolla aina 2050-luvun alkupuolelle asti. Tämän jälkeen osuus lähtisi laskuun ja vuonna 2070 työikäisten osuus olisi noin 58 % väestöstä.

Ikääntymisen ohella samalla syntyvyyden voimakas madaltuminen vähentää lapsiperheisiin kohdistuvien palveluiden ja koulutuksen kysyntää. Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2024 kokonaishedelmällisyysluku oli 1,25, joka on vuodesta 1776 alkavan tilastoinnin matalin syntyvyyden taso. Lapsia syntyi 43 720 vuonna 2024. Kestää kuitenkin oman aikansa, ennen kuin palveluiden mitoitus reagoi syntyvyyden muutokseen. Muutos alkaa varhaiskasvatuksesta ja kouluverkostosta.

Koulutus on keskeinen osa kuntien nykyistä tehtäväkenttää, mutta eläkejärjestelmän kehityksen takia osa peruskoulujen ja lukiodien henkilöstöstä vakuutetaan edelleen valtion eläkejärjestelmässä. Vuoden 2024 lopussa tällaisia henkilöistä oli arviolta noin 15 300 ja tämän henkilöstön palkkasumma oli noin 0,9 miljardia euroa. Uudet opettajat vakuutetaan Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmässä, mikä tuo arviolta 0,2 prosentin kasvun palkkasummaan, mutta syntyvyyden lasku voi hillitä tätä siirtymää.

3.3 Kevan jäsenyhteisökenttä

Kevasta annetun lain mukaan Kevan jäsenyhteisöjä ovat kunnat, kuntayhtymät, hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät, Keva, Kuntien takauskeskus ja Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT. Näiden lakiin perustuvien

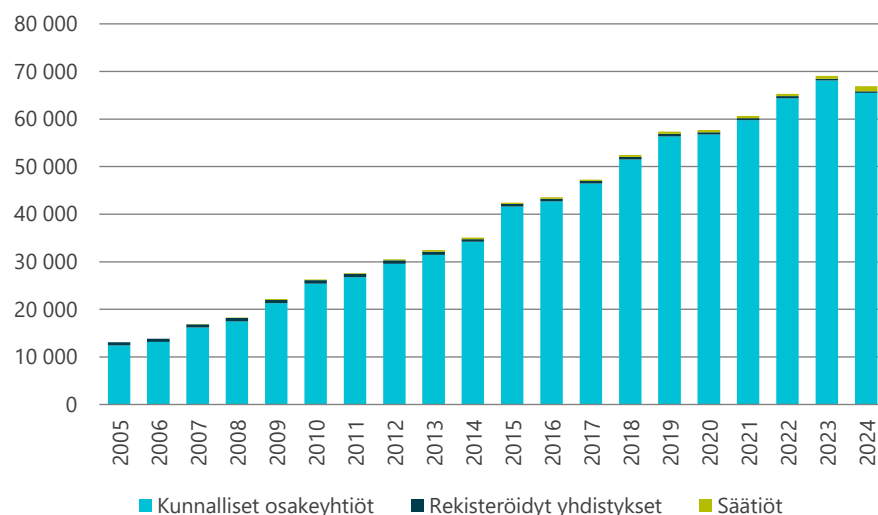
¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 23.9.2025]. Saantitapa: <https://stat.fi/tilasto/vaerak>

jäsenyhteisöjen lisäksi Kevan jäsenyhteisöiksi voivat liittyä myös Keva-lain 3 §:n ehdot täyttävä osakeyhtiö, osuuskunta, yhdistys tai säätiö.

Kevan jäsenyhteisökentässä oma erillinen rooli on myös edellä oleviin sisältyvillä ammattikorkeakouluosakeyhtiöillä, joissa vuoden 2024 päätteessä oli noin 11 400 vakuutettua. Ammattikorkeakouluosakeyhtiöllä, joka on ollut Kevan jäsenyhteisö 1.4.2017, on oikeus pysyä Kevan jäsenyhteisönä 31.12.2035 asti riippumatta yhtiön omistussuhteissa tapahtuvista muutoksista. Tällä poikkeussäännöllä on varmistettu henkilöstön eläketurvan täysi säilyvyys silloinkin, kun ammattikorkeakoulujen omistusta siirtyy esimerkiksi yliopistoille.

Kaikkien osakeyhtiöiden osuus Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummasta on kääntynyt laskuun ja on alle 11 prosenttia vuonna 2025. Kuviossa 4 näkyy vakuutettujen määrän kehitys näissä jäsenyhteisöissä ja kasvun taittuminen vuonna 2024. Kevalla ei ole tarkkaa tietoa sellaisista kuntaomisteisista yhtiöistä, jotka vakuuttavat henkilöstönsä TyEL-järjestelmässä.

Kuvio 4: Kevan jäsenyhteisöksi liittyneiden osakeyhtiöiden, rekisteröityjen yhdistysten ja säätiöiden palveluksessa olevien vakuutettujen lukumäärä kunkin vuoden lopussa.

Ulkoistaminen vähentää usein Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummaa, koska se tarkoittaa henkilöstön siirtymistä pois Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän piiristä. Yhtiöittäminen ei välttämättä supista palkkasummaa, jos uusi yhtiö liittyy Kevan jäsenyhteisöksi, mutta se voi myös johtaa siirtymiin yksityiseen eläkejärjestelmään.

Kuntien omaan harkintaan perustuvan palvelutuotannon järjestelyjen lisäksi lainsäädännöllä voidaan vaikuttaa tapoihin, joilla julkiset toimijat tuottavat tai järjestävät palvelujaan.

Hallitusohjelmassa on linjattu sidosyksikköhankintojen rajoittamisesta, jota koskeva mietintö oli lausuntokierroksella keväällä 2025. Mietinnössä esitetään, että sidosyksikön omistusosuuden tulisi olla vähintään 10 %. Kevassa on vakuutettuna noin 1,4 miljardin euron palkkasumma sellaisissa

osakeyhtiöissä, jotka omistajien Valtiokonttorille raportoimien tietojen mukaan ovat sidosyksikköasemassa. Tästä palkkasummasta noin 0,6 mrd. euroa on yhtiöissä, jotka eivät ole tytäryhtiöasemassa (osakkuusyhteisö). Näissäkin osakeyhtiöissä yksittäisten kuntien tai hyvinvointialueiden omistussuudet ovat tyypillisesti varsin merkittäviä. Mikäli sääntelyyn esitetyt muutokset toteutuvat, välitön vaikutus Kevassa vakuutettuun palkkasummaan on rajallinen, mutta pidemmällä aikavälillä ne voivat johtaa sidosyksikköasemassa toimivien osakeyhtiöiden roolin supistumiseen palvelujen tuotannossa.

4 Sijoitustoiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoituksen keskeisin riski pitkällä aikavälillä on, etteivät eläkemaksut yhdessä sijoitustuottojen kanssa riitä kattamaan eläkemenosta ja muista kuluista johtuvia menoja.

Kevan Asset/Liability -selvityksen peruslaskelman kestävä maksutaso on määritetty soveltuvien osin Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelman oletusten perusteella. Eläketurvakeskus käyttää vuonna 2022 julkaistuissa laskelmissa eläkevaroille reaalityttö-oletusta, joka on 2,5 prosenttia vuosina 2022–2031 ja vuodesta 2032 alkaen 3,5 prosenttia.

Kevan sijoitustoiminnan reaalityttöavoite eroaa laskelman oletuksesta muun muassa sijoitusstrategiassa vaaditun riskilisän takia. Varsinaiseen sijoitustoiminnan järjestämiseen liittyy vaihteleviin markkinatilanteisiin ja erilaisiin sijoitusstrategioihin liittyviä näkökohtia, joiden takia Kevan kulloisetkin tuotto-odotukset voivat myös poiketa Eläketurvakeskuksen oletuksesta.

Kevan strategiassa tavoitteena on huolehtia vastuiden näkökulmasta järkevästä riskinotosta ja hyödyntää pitkää sijoitushorisonttia. Vastuullisen sijoittamisen lähtökohta on huolehtia eläkevarojen riittävydestä yli sukupolvien. Tämä edellyttää riittävää sijoitusriskin tasoa perustuen eläkevastuuihin ja sijoitusmarkkinan tarjoamaan kompensaatioon riskin kantamisesta.

Kevan sijoitushorisontti on pitkä. Riskitasoa voidaan muokata kärsivällisesti ja vastasyklisesti hyväksyen aika ajoin syntyvät tappiot lyhyellä ja keskipitkälläkin aikavälillä. Sijoitushorisontti mahdollistaa sellaisten strategioiden hyödyntämisen, jotka painottavat pitkän aikavälin tuloksia.

Sijoitustoiminnalla tuetaan eläkemaksun vakautta. Sijoitussalkku rakennetaan ottaen mahdollisimman tarkasti huomioon odotukset tulevista Kevan jäsenyhteisöjen eläkemenosta ja maksutuloista. Koska näihin liittyy sekä ajallista että määrällistä epävarmuutta, sijoitustoiminnalle ei tällöin voida asettaa pysyvää ja kiinteää tuottotavoitetta vaan se määräytyy dynaamisesti kulloisenkin rahoitustilanteen mukaisesti.

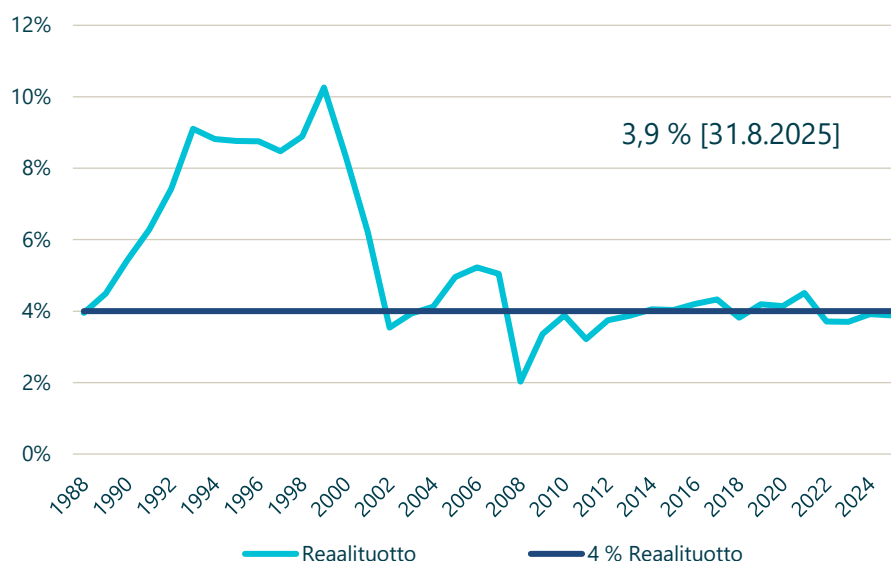
Sijoitustoiminnan tavoiteasetanta lähtee kesäkuussa 2017 hyväksytyn sijoitusstrategian mukaisesti siitä, että kysytään, mikä reaalitytuottotaso vaaditaan tasapainottamaan rahoitustasapaino huomioiden eksplisiittisesti mallintamattomat riskit. Tätä kirjoitettaessa tuo vaadittu reaalitytuottotaso on noin 3,8 prosenttia, jos maksutasoksi asetetaan 26,65 prosenttia vuodesta 2026 alkaen. Maksutason muuttuessa tämä vaadittu reaalitytuoton taso ja sijoitustoiminnan tavoiteasetanta tietenkin muuttuvat.

Eläkelaitoksen sijoitustoiminnan näkökulmasta keskeisin riski onkin niin sanottu pitkän aikavälin alijäämätariski eli riski siitä, ettei riittävää reaalitytuottoa saavuteta. Käytännössä tämä keskeinen riski tarkoittaa, ettei sijoituksista saada maksutasolaskelmien oletusta vastaavaa reaalitytuottoa, joka perustuu Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelmien oletukseen. Mikäli tämä riski toteutuu, joudutaan maksuja nostamaan.

Alijäämätariskin vähentämiseksi Kevan hallitus päätti kesäkuussa 2023, että sijoitustoiminnan riskitasoa nostetaan silloisessa lähitulevaisuudessa merkittävästi. Periaatepäätöksen mukaisesti sijoitustoimintaa ohjaavan referenssiportfolion osakepainoa on tuon jälkeen nostettu toistaiseksi yhteensä 8 %-yksiköllä. Jo ennen mainittua periaatepäätöstäkin sijoitusstrategia oli ohjannut osakeriskipainon korottamiseen. Riskitason nostolla on tähdätty siis siihen, että sijoitustoiminnan tuotot olisivat riittävät turvaamaan vallitsevan maksutason. Mahdolliset tavoitteen ylittävät tuotot mahdollistaisivat toteutuessaan maksutason alentamisen tulevaisuudessa.

Vuosilta 1988–2025/08 laskettu sijoitustoiminnan kumulatiivinen reaalitytuotto on 3,9 prosenttia. Keskipitkän aikavälin näkymissä sijoitustoiminnan kumulatiivinen reaalitytuotto nykymuotoiselle salkulle nousee odotusarvoisesti yllä mainitun 3,8 prosentin tavoitteen tasolle, kun se sijoitustoiminnan ankkuririskitasoa kuvastavalla referenssiportfoliolla jäisi sen alapuolelle.

Kuvio 5: Sijoitusomaisuuden kumulatiivinen reaalituotto 1988–2025/08.

Rahoituskate, eli eläkemaksutulon ja eläkemenojen erotus laskee negatiiviseksi vuodesta 2017 alkaen ja sen odotetaan säilyvän negatiivisena jatkossakin. Tämä tarkoittaa, että Keva käyttää sijoitusvarallisuutta eläkevelvoitteiden hoitamiseen, jolloin sijoitusten likviditeetti nousee aikaisempaa merkittävämpään asemaan. Tästä syystä sijoitussalkun likviditeetti tulee varmistaa kuukausittain ottaen huomioon eläkkeiden maksuaikataulu, tehdyt ja oletetut uudet sijoitukset, omaisuuden suojaamisesta aiheutuvat likviditeettitarpeet sekä sijoitusmarkkinoiden vallitseva tilanne.

Raportin kirjoitushetkellä syyskuun jälkimmäisellä puoliskolla Kevan noin 72,3 miljardin euron sijoituksista valtaosa on hajautettu varsin tehokkaasti globaaleille ja likvideille markkinoille. Normaaliolosuhteissa likviditeettiä koskevat ehdot ovat helposti täytettävissä. Pääomamarkkinoiden mahdollisiin poikkeustilanteisiin tulisi varautua pitämällä riittävä osuus Kevan varoista lyhytaikaisissa rahamarkkinasijoituksissa tai muuten hyvin likvideissä instrumenteissa, jotta eläkkeiden maksatus ja uusien sijoitusten tekeminen voidaan asianmukaisella tavalla varmistaa.

5 Maksutason tarkastelu ja kehitysnäkymät

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoituksen lähtökohta on rahoituskellisen tasapainon tavoittelu sukupolvien yli kestävä vakaan maksutason ja sijoitustoiminnan tavoiteasetannan kautta. Eläkevastuurahaston tehtävänä on turvata maksutason vakaus ja ennustettavuus sekä eläkejärjestelmän maksuvalmius myös rahoituspohjaan kohdistuvien riskien toteutuessa.

Rahoitus- ja maksuperiaatteet

Kevan hallitus on 15.6.2022 päättänyt rahoitus- ja maksuperiaatteet, jotka ohjaavat Kevan toimiston valmistelua.

Keva laatii pääsääntöisesti kahden vuoden välein selvityksen Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän eläkemenon rakenteesta ja pitkän aikavälin rahoituksellisesta tilanteesta (Asset/Liability –selvitys). Peruslaskelman oletukset pohjautuvat soveltuvin osin Eläketurvakeskuksen käyttämiin oletuksiin, mutta Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän poikkeava kuolevuus huomioidaan tarkastelemalla Kevan omaa kantaa.

Asset/Liability -selvityksessä Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän palkkasummaan suhteutettu kokonaismaksutaso määritetään siten, ettei eläke-etujen rahoituksen turvaaminen pitkälläkään aikavälillä edellytä palkkasummaan suhteutetun maksun korotusta. Seuraava Asset/Liability -selvitys laaditaan tämän hetken tietojen mukaan vuonna 2026 sen jälkeen, kun Eläketurvakeskus on laatinut uuden pitkän aikavälin laskelman.

Kevan toimisto laatii vuosittain maksutasoselvityksen, jossa maksutasoa tarkastellaan tuoreimman Asset/Liability -selvityksen tulosten ja toteutuneen taloudellisen kehityksen pohjalta. Toimiston vuosittaisen maksutason valmistelussa lähtökohtana on, että kokonaismaksutasoa muutetaan tuoreen maksutasoselvityksen mukaista uutta kestäväää maksutasoa kohti ottamalla maksunmuutostarpeesta huomioon 20–30 prosenttia, mikä tasaa maksutason vaihteluja. Kevan hallitus päättää maksuesityksestä Kevan valtuutetuille ja se voi poiketa toimiston valmistelemasta esityksestä.

Maksutason asettamiseen liittyvät valvontanäkökulmat

Kevasta annetun lain (66/2016, Keva-laki) 6 §:n mukaan Kevan valvonta kuuluu Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että Kevan toiminta on järjestetty eläketurvaan kuuluvat edut turvavalla tavalla ja että Kevan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat.

Vuoteen 2024 asti Kevan yleinen valvonta kuului valtiovarainministeriölle. Valtiovarainministeriö on valvontalausunnossaan² korostanut ja kiinnittänyt huomiota siihen, että lähivuosien kokonaismaksutason määrittämisessä tulee riittävällä tavalla ottaa huomioon rahoituksen kestävyys ja erityisesti palkkasumman negatiiviseen kehittymiseen ja sijoitusmarkkinoihin liittyvät riskit. Tämä on erityisen tärkeää tilanteessa, jossa maksutasoa alennetaan samalla kun Kevan sijoitussalkun riskitasoa on nostettu.

Valtiovarainministeriö on lisäksi kiinnittänyt huomiota siihen, että maksutasoa päätettäessä on toistuvasti poikettu Kevan toimiston valmistelemasta kestäväää maksutasoa koskevasta pohjaesityksestä.

² Valvontalausunto 28.5.2025 on merkitty salassa pidettäväksi Julkl (621/1999) 24.1 §:n 15 ja 17 kohta. Keva viittaa lausuntoon yleisellä tasolla.

Kevan hallitus on maksu- ja rahoitusperiaatteiden päättämisen jälkeen joka kerta käyttänyt toimivaltaansa poiketa toimiston valmistelemista maksuesityksistä. Kevan hallituksen esittämät maksut vuodelle 2025 poikkesivat Kevan toimiston valmistelemasta esityksestä siten, että vuoden 2024 kokonaismaksutason (27,15) ja maksutasoselvityksen mukaisen kestävän maksutason (26,1) välisestä erotuksesta otettiin huomioon 38,1 prosenttia siten, että vuoden 2024 maksutaso on 26,75 prosenttia palkkasummasta. Toimiston alkuperäinen esitys kokonaismaksutasoksi oli 26,9.

Keva-lain 34 a §:n 1 momentin mukaan vastuullisen matemaatikon tulee huolehtia Kevassa sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että Kevan jäsenyhteisöiltä kerättävien maksujen perusteet täyttävät laissa säädetty vaatimukset. Tässä maksutasoselvityksessä käsiteltävien asioiden kannalta jälkimmäinen tarkoittaa palkkaperusteisen eläkemaksun perusteita sekä sitä, että tasausmaksu kattaa eläkemenot pitkällä aikavälillä palkkaperusteisen eläkemaksun lisäksi.

Keva-lain 34 a §:n 2 momentin mukaan vastuullisen matemaatikon on annettava vuosittain Kevan hallitukselle arvio siitä, että Kevan jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitusta on hoidettu eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla ja että maksut riittävät kattamaan eläkemenot pitkällä aikavälillä. Koska näiden etujen rahoitus perustuu eläkevastuurahaston ohella myös tuleviin maksuihin, maksujen tason turvaavuutta arvioitaessa on otettava huomioon rahoituksen ylisukupolvisuus. Tässä maksutasoselvityksessä kiinnitetään huomioita asioihin, joihin arvio perustuu.

Vastuullinen matemaatikko antaa arvionsa Kevan hallitukselle, kun hallitus on päättänyt Kevan valtuutetuille tekemästä esityksestään vuoden 2026 maksuiksi. Arvio annetaan tiedoksi myös Kevan valtuutetuille. Lähtökohdana on, että Kevan jäsenyhteisöjen eläketurvan rahoitusta on hoidettu asianmukaisesti, mikäli maksutasoa päätettäessä on otettu huomioon tässä maksutasoselvityksessä esitetyt seikat ottaen huomioon sijoitustoiminnan tavoiteasetanta.

Päivitetty arvio kestävästä maksutasosta

Edellinen maksutasoselvitys on laadittu syyskuussa 2024, jossa arvioksi kestävästä maksutasosta muodostui 26,1. Tässä maksutasoselvityksessä kestävää maksutasoa arvioidaan uudelleen toteutuneen taloudellisen kehityksen, päivitetyn aineiston ja lähivuosien näkymien perusteella. Lähtötilanteeseen liittyvät muutokset vaikuttavat maksutasossa eri suuntiin ja kumoavat toisensa (taulukon 4 kolme ensimmäistä riviä).

Arvio vuosien 2025–2028 palkkasummasta ja eläkemenosta pohjautuu Kevan tuoreisiin arvioihin (taulukko 2). Kun lisäksi huomioidaan päivittyneet ennusteet indeksikehityksestä vuoteen 2034 asti, vaikutukset maksutasoon kumoavat toisensa.

Taulukko 2: Arvio palkkasumman ja eläkemenon kehityksestä 2025–2028

Vuosi	Palkkasumma milj. euroa	Muutos edelli- sestä vuo- desta %	Eläkemeno milj. euroa	Muutos edelli- sestä vuo- desta %
2025	24 000	4,85	7 418	3,3
2026	25 140	4,75	7 610	2,6
2027	26 208	4,25	7 847	3,1
2028	27 322	4,25	8 115	3,4

Arvio Kevan rahaston arvosta 31.12.2025 on kasvanut yli 1,2 mrd. euroa. Tämän vaikutus kestävään maksutasoon on noin -0,2 %-yksikköä.

Keva on vuoden 2025 aikana tarkastellut eläkemenon mallinnusta ja yhdenmukaistanut kestäväen maksutason laskentaa vastaamaan paremmin Eläketurvakeskuksen käyttämiä menetelmiä. Näillä muutoksilla varmistetaan, että maksujen tason turvaavuutta arvioitaessa rahoituksen ylisukupolvisuus otetaan paremmin huomioon lain edellyttämällä tavalla. Kestävän maksutason laskennan muutosten vaikutus kestävään maksutasoon on noin 0,9 %-yksikköä. Eläkemenon mallinnuksen uudistamisen vaikutus kestävään maksutasoon on -0,4 %-yksikköä. Keskeisimmät uuden mallinnuksen oletukset on esitetty taulukossa 3.

Päivitetty arvio kestävästä maksutasosta on 26,4 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummasta. Muutokseen vaikuttaneet osatekijät on koottu alla taulukkoon 4.

Taulukko 3: Peruslaskelman keskeiset oletukset.

Vakuutettujen määrä ja kehitys	Vakuutettujen määrä perustuu Kevan tietoihin 31.12.2024 tilanteesta. Vuosittaiset suhteelliset muutokset arvioitu Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelman 2022 mukaan. Tiedossa olevat vakuutettujen piirin lakimuutokset huomioitu erikseen.
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen	Tuoreemmat vuodet voimakkaammin huomioiva tilastollinen malli sovitetaan vuosien 2005–2024 havaintoihin ja tulos todennetaan vuoden 2024 havaintojen perusteella. Alkavuuksissa havaittua trendiä sovelletaan koko ennustejaksolle. Tarkastelut tehdään erikseen sekä täydelle että osatyökyvyttömyyseläkkeelle.
Muille eläkelajeille siirtyminen	Lähtöhetken todennäköisyydet perustuvat Kevan kannasta havaittuihin saatuihin havaintoihin. Alimpien eläkeikien muutokset ja trendikehitys huomioidaan.
Kuolevuus	Lähtökohtana Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kuolevuus. Mallinnuksessa on huomioitu, että eläkkeen määrä on yhteydessä elinikään. Tuoreemmat vuodet voimakkaammin huomioiva tilastollinen malli sovitetaan vuosien 2005–2024 havaintoihin ja tulos todennetaan vuoden 2024 havaintojen perusteella. Kuolevuus alenee samaan tapaan kuin Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelman 2022 mukainen kuolevuus.

Ikäluokan alin vanhuus-eläkeikä ja elinaikakerroin	Lasketaan Eläketurvakeskuksen oletuksilla tehdystä väestöennusteesta.
Indeksikehitys	Inflaatio, ansiotasoindeksi, palkkakerroin ja työeläkeindeksi Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelman 2022 mukaan. Vuodet 2025–2034 kuitenkin 5.9.2025 julkaistun LT-ennusteen mukaan.
Palkattomien aikojen eläkemeno ja Työllisyysrahaston osuus	Vuosina 2025–2034 molemmat 5.9.2025 julkaistun LT-ennusteen mukaan. Vuodesta 2035 alkaen palkattomien aikojen eläkemeno on arvioitu Eläketurvakeskukselta 12.11.2024 saadun koko työeläkejärjestelmän menoja koskevan arvion perusteella. Työllisyysrahaston osuuden vuosittaiset suhteelliset muutokset arvioitu Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelman 2022 mukaan.
Rahaston arvioitu määrä MTS-vuoden lopussa	72,771 mrd. euroa, arvioitu 29.8.2025 tilanteesta.
Vuotuinen reaalinen sijoitustuotto	Eläketurvakeskuksen pitkän aikavälin laskelman 2022 mukainen, eli 2,5 % vuoteen 2031 saakka ja sen jälkeen 3,5 %.
Laskentajakso	Eläketurvakeskuksen vuoden 2022 pitkän aikavälin laskelman vakiomakсутarkastelun mukainen, eli vuoteen 2110 saakka.

Taulukko 4: Yhteenvedo maksutasoon vaikuttaneista muutoksista ryhmiteltynä keskeisimpiin kokonaisuuksiin.

Maksutasoselvitys 2024	26,1 %
Muutokset vakuutettuihin	0,2 %
Muutokset eläkealkavuuksiin	-0,1 %
Muut muutokset lähtöaineistoon	-0,1 %
LT-ennusteen tietojen sekä palkkasumman ja eläkemenon budjettiennusteen päivittäminen	0,0 %
Rahaston arvon (31.12.2025 arvio) päivittäminen	-0,2 %
Muutos kestävän maksutason laskentaan	0,9 %
Siirtyminen uuteen ennustemalliin	-0,4 %
Maksutasoselvitys 2025	26,4 %

Vuoden 2026 maksutason valmistelu

Vuoden 2025 maksut mitoitettiin siten, että kokonaismaksutasoksi muodostui 26,75 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän palkkasummasta. Tässä maksutasoselvityksessä kestävän maksutason arvioksi on muodostunut 26,4 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän palkkasummasta vuodesta 2026 alkaen.

Kevan toimiston valmistelussa on lähdetty Kevan hallituksen 15.6.2022 päättämiä periaatteita noudattaen 0,1 prosenttiyksikön maksutason laskusta vuodelle 2026, jolloin tavoiteltavaksi kokonaismaksutasoksi muodostuisi 26,65 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummasta. Maksun muutostarpeesta otetaan tällöin huomioon 29 prosenttia, joka on hallituksen asettamissa rajoissa. Eroa tämän hetken tiedoilla arvioituun kestäväan maksutasoon 26,4 jäisi 0,25 prosenttiyksikköä.

Eläkeuudistus, syntyvyys ja nettomaahanmuutto

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt saavuttivat 19.1.2025 neuvottelutuloksen seuraavasta eläkeuudistuksesta, johon liittyvä lainsäädäntötyö on vielä kesken. Uudistuksen käytännössä ainoa suoraan eläkemenoon vaikuttava muutos on inflaatiovakauttaja, joka pienentää indeksikorotuksia, jos reaali-palkat alenevat eli hinnat nousevat palkkoja nopeammin. Inflaatiovakaut-tajan on tarkoitus tulla voimaan vasta vuonna 2030 ja sen arvioidaan vai-kuttavan eläkkeisiin vain vähän. Keva huomioi inflaatiovakauttajan mah-dollisen vaikutuksen kestävään maksutasoon vasta, kun Eläketurvakeskus on huomionnut sen omissa pitkän aikavälin laskelmissaan.

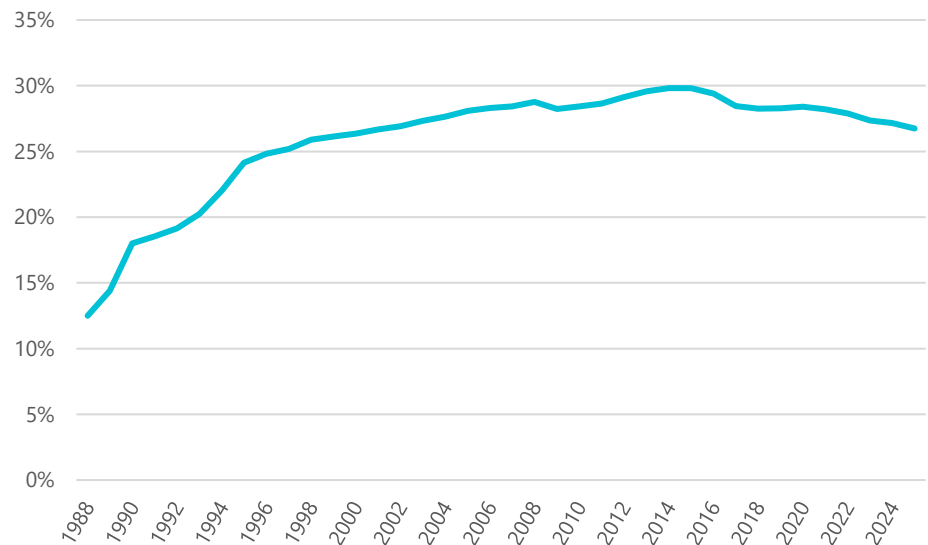
Eläkeuudistus sisältää myös yksityisen sektorin TyEL-järjestelmään vaikut-tavan sijoitusuudistuksen, joka voi vaikuttaa Eläketurvakeskuksen seuraa-vassa pitkän aikavälin laskelmassa käyttämään sijoitustuotto-oletukseen. Vaikka sijoitusuudistuksella tavoitellaan tuotto-odotusten kasvattamista, on tässä vaiheessa ennen aikaista arvioida, mitä tuotto-odotusta Eläketur-vakeskus tulee käyttämään.

Kevan laskelmissaan käyttämä oletus vakuutettujen määrän kehityksestä pohjautuu Eläketurvakeskuksen arvioihin työllisten määrän kehityksestä. Näkymä syntyvyyteen on heikentynyt, mutta samalla näkymä nettomaa-hanmuuttoon on kasvanut edellisen pitkän aikavälin laskelman jälkeen.

Maksutason kehitysnäkymät pidemmällä aikavälillä

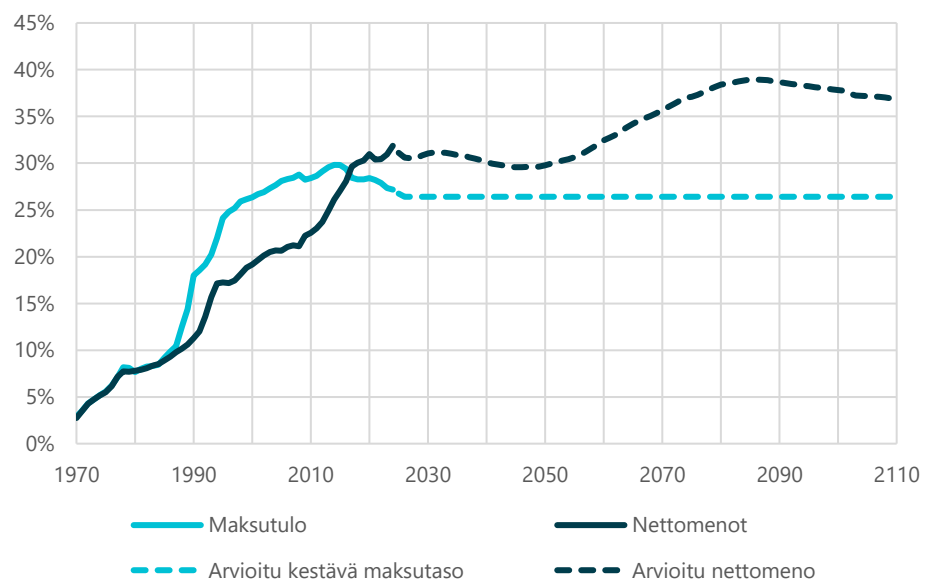
Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän arvioitu rahoitusasema on paran-tunut 2010-luvun puolivälin jälkeen, mikä on heijastunut myös maksuta-soon (kuvio 6). Taustalla ovat vaikuttaneet muutokset eläketurvaan, palk-kasumman odotettua parempi kasvu ja rahaston kehitys, joka on vaihte-lustaan huolimatta jatkunut hyvänä. Vuonna 2015 tavoiteltava kokonais-maksutaso oli 29,8 prosenttia, jonka jälkeen sitä on laskettu yhteensä 3,05 prosenttiyksikköä. Vuoden 2025 maksutaso on matalin yli 20 vuoteen.

Kuvio 6: Maksukertymän suhde palkkasummaan 1988–2024 ja 2025 arvio

Vuodesta 2017 alkaen Kevan nettomenot ovat ylittäneet maksutulot, mikä tarkoittaa, että menojen kattamiseen käytetään myös rahastoa. Tämä tilanne on pysyvä. Kevan palkkasummaan suhteutettujen nettomenojen ja kokonaismaksutason ero on noin 4,3 prosenttiyksikköä vuonna 2025. Tämän hetken tiedoilla arvioiden ero nousee yli 12 prosenttiyksikköön 2080-luvulla. Alla kuviossa 7 näkyy myös Kevan nettorahastoinnin vaihe 1988–2016, jolloin kokonaismaksutulot ylittivät nettomenot.

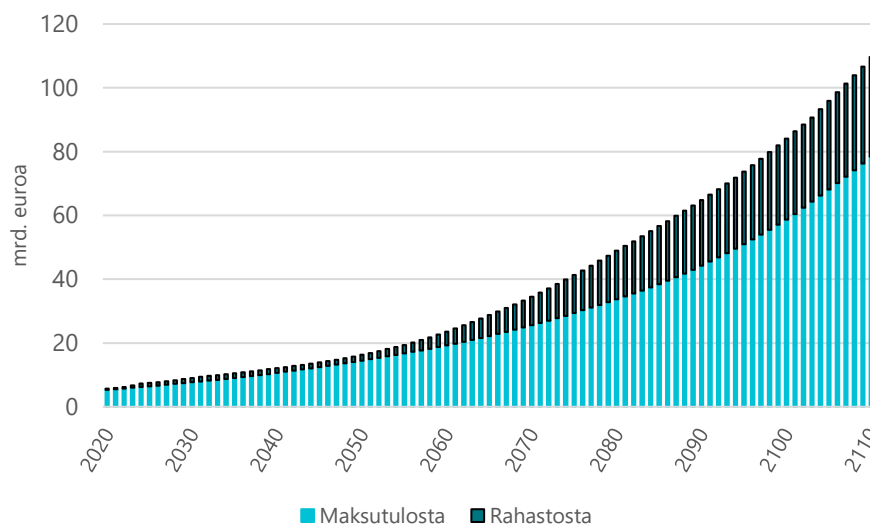
Kuvio 7: Kevan nettomenot ja kokonaismaksutaso suhteessa palkkasummaan 1970–2110

Tämä siis tarkoittaa, että rahaston merkitys Kevan vuotuisten menojen rahoittamisessa kasvaa. Rahaston osuus menojen rahoittamisesta on noin

14 % vuonna 2025. Korkeimmillaan osuus nousee 32 % tuntumaan 2080-luvulla.

Kuvio 8: Kevan nettomenojen rahoituslähteet vuosina 2020–2110

Tarkasteltaessa maksutason kehitysnäkymiä pitkällä aikavälillä, on pidettävä mielessä oletuksiin liittyvät epävarmuudet ja niiden vaikutus laskelmiin. Rahaston lähtötasolla ja käytetyllä sijoitustuotto-oletuksella on huomattava merkitys kestävän maksutason laskennassa. Sijoitusvarallisuuden vaihtelu on viime vuosina ollut voimakasta ja rahaston arvon voimakkaat vaihtelut muuttavat nopeasti myös käsitystä vaadittavasta maksutasosta. Käytännössä rahaston arvon muutos miljardilla eurolla muuttaa maksun vakautustasoa noin 0,1 prosenttiyksiköllä, joten rahoitustilanne saattaa muuttua varsin nopeasti – molempiin suuntiin.

Sijoitustoiminnan lisäksi myös aikaisemmin osiossa 3 tarkastellut rakenteelliset tekijät voivat muuttaa rahoitusnäkymiä mahdollisesti myös sijoitustoimintaa voimakkaammin. Näitä tekijöitä ovat palvelutarpeeseen liittyvät tekijät (syntyvyys, maahanmuutto ja huoltosuhde), julkisen sektorin rooli palvelujen tuottamisessa (erityisesti julkinen terveydenhuolto), julkisen talouden velkaantumisesta aiheutuva sopeutuspaine, teknologian kehitys sekä lainsäädännön kautta tulevat muutokset, jotka vaikuttavat julkisen sektorin toimintaan.

6 Maksukomponentit

Kevan maksurakenteen keskeinen periaate on, että jäsenyhteisöissä vuosittain tehtävästä työstä perittävät palkkaperusteiset eläkemaksut pidetään keskimääräistä TyEL-maksua vastaavalla tasolla. Koska Kevan tulee kattaa eläkemenot pitkällä aikavälillä, johon TyEL-tasoinen

palkkaperusteinen maksu ei riitä, osa kokonaismaksusta tasataan yli sukupolvien ja peritään hyvinvointialueilta ja kunnilta tasausmaksulla.

Palkkaperusteinen eläkemaksu

Keva laskuttaa palkkaperusteisen eläkemaksun työnantajalta ansaintarekisteriin rekisteröityjen palkkojen perusteella, jotka ovat siirtyneet tulorekisteristä. Maksu on kerralla lopullinen ja kattaa myös työnantajan pidättämän työntekijän eläkemaksun. Lisäksi palkkaperusteinen eläkemaksu sisältää työnantajakohtaisen työkyvyttömyyseläkemaksun, jonka tavoitteena on kannustaa työnantajaa panostamaan työkyvyn ylläpitoon ja etsimään ratkaisuja työn tarjoamiseen osittaisen työkyvyn säilyttäneille työntekijöille. Kevan lakisääteisenä tehtävänä on hoitaa työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvää toimintaa.

Palkkaperusteisen maksun määrään vaikuttavat työansiopohjainen eläkemaksu, keskimääräinen työkyvyttömyyseläkemaksu sekä korkein perittävä työkyvyttömyyseläkemaksu vahvistetaan vuosittain valtuutettujen päätöksellä. Vahvistettaville parametreille löytyy vastineet TyEL-maksusta ja sen perusteista. Samankaltaisuus TyEL-maksun kanssa on tärkeää, jotta eläkemaksut eivät vaikuttaisi palvelurakenteen muotoutumiseen. Kevan maksurakenne kohtelee kaikissa jäsenyhteisöissä vuosittain tehtävää työtä TyEL-järjestelmän kanssa neutraalisti.

Keskimääräisen työkyvyttömyyseläkemaksun katsotaan vastaavan arvioitua TyEL-maksun keskimääräistä työkyvyttömyysosaa. Työkyvyttömyysriskikertoimen ylärajan katsotaan vastaavan TyEL-järjestelmän maksuluokkamallin korkeinta maksuluokkakerrointa. Työansiopohjaisen eläkemaksun katsotaan vastaavan keskimääräisen TyEL-maksun ja arvioidun TyEL-maksun keskimääräisen työkyvyttömyysosan erotusta. Arvioitu keskimääräinen TyEL-maksun työkyvyttömyysosa ja maksuluokkamallin korkein maksuluokkakerroin kuitenkin kiinnittyvät vuosittain vasta TyEL-maksun vahvistamisen yhteydessä.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa työeläkevakuutusmaksun perusteet työeläkevakuutusyhtiöiden hakemuksesta, jota ei ole vielä lähetetty. Keva on kuitenkin saanut ennakkotiedon Kevan maksurakenteeseen vaikuttavista TyEL-maksun osista. Mikäli TyEL-maksu vahvistetaan tässä arvioituista tiedoista poiketen, tulisi muutos ottaa huomioon myös päätettäessä Kevan jäsenyhteisöjen vuoden 2025 palkkaperusteisesta eläkemaksusta ja tasausmaksusta.

Taulukko 5: Perittävät TyEL-maksut ja TyEL-maksun keskimääräinen työkyvyttömyyssosa Eläketurvakeskukseen arvion 5.9.2025 mukaan. Työansiopohjainen eläkemaksu Kevan maksurakenteen mukainen.

<i>Vuosi</i>	<i>Perittävä keskimääräinen TyEL-maksu %</i>	<i>Työntekijän osuus %</i>	<i>Keskimääräinen työnantajan osuus %</i>	<i>TyEL-maksun keskimääräinen työkyvyttömyyssosa %</i>	<i>Työansio-pohjainen eläkemaksu %</i>
2026	24,40	7,30	17,10	0,80	23,60
2027	24,40	7,30	17,10	0,80	23,60
2028	24,40	7,30	17,10	0,80	23,60

Palkkaperusteinen eläkemaksu säilyisi siis 2026 kokonaisuutena keskimäärin vuoden 2025 tasolla. Jäsenyhteisötasolla muutoksiin vaikuttaa se, että keskimääräisen työkyvyttömyyseläkemaksun arvioidaan nousevan 0,80 prosenttiin palkoista (0,70 vuonna 2025) ja se, että vuonna 2026 työntekijän eläkemaksun arvioidaan olevan kaikilta 7,30 prosenttia palkoista (keskimäärin 7,54 vuonna 2025). Keskimääräiseksi työnantajan osuudeksi palkkaperusteisesta eläkemaksusta jäisi arviolta 17,10 prosenttia palkoista vuonna 2026 (16,86 vuonna 2025).

Tasausmaksu

Keva-lain 19 c §:n mukaan Kevan tulee tasausmaksulla kattaa eläkemenot pitkällä aikavälillä palkkaperusteisen eläkemaksun lisäksi. Tasausmaksun kokonaismäärä mitoitetaan vuosittain tavoiteltavan kokonaismaksutason ja arvioidun palkkasummakehityksen perusteella. Tasausmaksun kokonaismäärän päättävät Kevan valtuutetut Kevan hallituksen esityksestä ja sen vahvistaa valtiovarainministeriö Kevan esityksestä.

Käytännössä tasausmaksun rakenne on hyvin tarkasti säädetty laissa. Hyvinvointialueiden osuus tasausmaksusta on 51,3 prosenttia ja kuntien osuus 48,7 prosenttia. Hyvinvointialueiden osuus jaetaan hyvinvointialueiden kesken valtion rahoituksen suhteessa. Kuntien osuus jaetaan kuntien kesken kunakin vuonna kuntien viimeiseksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen verorahoituksen suhteessa, johon laissa luetaan myös valtionosuuksia. Kunnan tai hyvinvointialueen tasausmaksua ei siis määrätä sen henkilöstöön perustuen eikä se riipu siitä, miten kunta tai hyvinvointialue tuottaa palvelunsa.

Tasausmaksun kokonaismäärä mitoitetaan tavoiteltavan kokonaismaksutason, keskimääräisen palkkaperusteisen eläkemaksun ja Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän arvioidun palkkasumman perusteella. Mikäli vuoden 2026 tavoiteltavaksi kokonaismaksutasoksi päätetään 26,65 prosenttia ja keskimääräiseksi palkkaperusteiseksi eläkemaksuksi päätetään 24,4 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen arvioidusta palkkasummasta, tasausmaksun kokonaismäärä olisi 566 milj. euroa (577 milj. euroa). Tämä vastaisi noin 2,25 prosenttia (2,35 prosenttia) arvioidusta palkkasummasta.